

**La ràdio i la música:
dos vies de
comunicació
massives**

ÍNDIX:

1. Introducció	3
2. Justificació del títol	5
3. Objectius.....	6
3.1.Motivacions	6
4. Història de la ràdio a Catalunya	7
4.1.Fins el franquisme	7
4.2.Després del franquisme	7
5. Censura musical i radiofònica	9
6. Els tres grups de ràdio més important a Espanya	10
7. Gèneres radiofònics	12
7.1elements d'un programa	12
8. Avantatges i inconvenients de la ràdio	13
9. Comparativa d'una ràdio local amb una nacional	15
10. Gèneres musicals: anys 50, 60, 70, 80, 90 i 2000.	16
11. Història de la música a Espanya i Catalunya després del franquisme	19
11.1. Espanya	19
11.2. Catalunya	20
11.3 actualitat	21
12. Les tres discogràfiques més importants d'Espanya	22
13. El mercat musical	24
14. La ràdio contra internet	26
15. Els programes musicals: los 40	27
15.1. Los 40 Music Awards 2016	29
16. Entrevistes	30
17. Influència de la música i la ràdio en la societat.....	35
18. Què cal estudiar per fer ràdio?	36
19. Conclusions	38
20. Fonts d'informació.....	41

1.INTRODUCCIÓ:

He escollit aquest tema perquè m'agrada molt la ràdio i l'escolto, vull enfocar la meua vida laboral al món del periodisme, concretament m'agrada la ràdio i per això volia fer quelcom que estigués relacionat. I com que la música és un dels elements més important d'aquesta societat, d'aquest mitjà i de la meua pròpia vida, vaig decidir relacionar els dos temes.

Amb aquest treball podré respondre les següents hipòtesis:

És internet una competència per a la ràdio? Ha caigut l'audiència de la ràdio? Ha ajudat la ràdio a la música?

La ràdio, segons el diccionari.cat, és la transmissió a distància, a través de l'aire, de la veu humana i de música des d'una emissora fins a les persones que ho escolten des de casa, el cotxe, el treball. Distreuen i informen a la gent.

Per mi la ràdio és màgia, vida. Màgia perquè incita a la nostra imaginació i vida perquè des de ben petita la ràdio ha sigut molt important en la meua vida, l'he escoltat sempre i és un mitjà que la societat no li dona importància, prefereixen la televisió o internet.

És un dels mitjans de comunicació menys usats? Gràcies a la ràdio es millora la manera d'expressar-se, l'escriptura i el llenguatge. Llavors podem dir que combina la cultura, l'educació i l'entreteniment. I per tu, què és la ràdio?

L'altre tema important d'aquest treball és la música.

La música, segons el diccionari, és l'art que s'expressa mitjançant l'ordenació dels sons en el temps i formar la melodia.

Cada persona veu i interpreta la música d'una manera diferent. I tu com et sents quan escoltes la música que t'agrada?

Jo em sento viva. Em fa evadir-me de les coses, és felicitat pura. El que arriba a transmetre la teua cançó preferida és una sensació que sempre hi hauria d'estar present en cada moment.

Tota la informació d'aquest treball l'he extret gràcies a informació trobada per internet, llibres, persones expertes, entrevistes i les enquestes de PRISA.

A principis de març, vaig contactar amb diferents locutors de ràdio i vaig aconseguir fer una entrevista a l'Adrià Ortega, locutor dels 40 i que m'ha servit de molta ajuda i m'ha molta informació.

La segona entrevista va ser la més estressant. Gràcies a una xarxa social vaig contactar amb l'Albert Segú, guitarrista del grup Amelie, volia una visió musical i com es vivia des de dins (la música i la ràdio). Tot i que moltes coses de l'entrevista ja les sabia, em va ajudar a comprendre més com són les coses, que no tot sempre és tan fàcil com es veu i que tot té el seu procés, de vegades ràpid, d'altres més lent, però la resposta final és la més satisfactòria.

En principi m'havia plantejat fer enquestes, però no m'ha fet falta fer enquestes per arribar a una conclusió, ja que gràcies a PRISA tots els meus dubtes han estat resolts.

Al pla de treball hi havia certs punts que, a l'hora de buscar informació o contactar amb algú, va ser molt complicat, per això van ser extrets, tot i que també hi he afegit nous temes que em semblaven interessants i no ha sigut difícil realitzar-los. Sobretot en el tema discogràfiques, ja que és un tema que procura ensenyar la part 'bonica' sense donar masses dades i tota la informació que hi ha és gràcies als blocs i tot i que gairebé tots estan d'acord de com actuen, què fan, no hi ha informació 100% real, per això en aquest apartat és una visió molt general.

2. JUSTIFICACIÓ DEL TÍTOL:

Per què el títol ‘la ràdio i la música: dos vies de comunicació massives’?

Considero que la ràdio i la música són dos mitjans molt importants en el nostre país i els quals tenen molta repercussió.

La música és una via de comunicació en la qual s’expressen els sentiments de les persones, on poden transmetre felicitat, tristesa, fins i tot, algunes cançons parlen

d’assumptes polítics. Els autors de les cançons mostren la vida tal i com la veuen i fa que milers de persones s’identifiquin amb elles i puguin explicar la seva història en tres minuts i mig.

La ràdio dona actualitat, tant informativa, esportiva o musical i s’expressen amb tota llibertat ja que només tenen un petit guió amb les coses que s’ha de destacar i fa que tot flueixi, per això l’espontaneïtat, la fluïdesa i la simpatia del locutor a l’hora del programa tingui molta audiència i tant de suport diàriament.

3.MOTIVACIONS:

Vaig conèixer al locutor de ràdio Adrià Ortega i arrel de la seva entrevista, vaig decidir enfocar el meu treball de recerca.

No m'ha costat gaire fer el treball ja que quan una cosa t'agrada i et motiva la fas amb molt de gust i no se'm va fer pesat ficar-me a treballar, així que una vegada triat el tema em vaig posar de seguida i a descobrir coses de les quals no tenia cap coneixement.

3.1OBJECTIUS:

Amb aquest treball vull descobrir com afecta la ràdio a grups musicals que no tenen tanta repercussió, si és internet un problema per a la ràdio, si la seva audiència ha decaigut, si es podria mantenir com a mitjà de comunicació, si ha afectat a la música i finalment, si la ràdio ha influït en la societat i en l'evolució de la música, que gràcies a les entrevistes he conegut coses que no m'imaginava i no tot és tan fàcil com sembla.

4. HISTÒRIA DE LA RÀDIO A CATALUNYA:

4.1 La ràdio a Catalunya abans del franquisme

Els inicis de la ràdio a Catalunya van ser molt exitosos i va aparèixer a principis del segle XX, durant la dictadura de Primo de Rivera (militar i dictador espanyol), que obligava a emetre les notícies en castellà.

Durant la segona república, la ràdio és una eina política compromesa a recuperar els aspectes culturals i lingüístics, que va afavorir la llibertat d'expressió d'idees i pensaments. Va tenir molta repercussió, va influir en la política i la cultura i tenia molt present l'opinió del públic.

L'Asociación Nacional de Radiodifusión es va crear a Barcelona l'any 1924 i impulsà la primera estació radiofònica de l'estat espanyol, Ràdio Barcelona, que s'inaugurà oficialment el 14 de novembre del mateix any.

Però en el moment que va començar la guerra civil, la ràdio va tenir un paper molt important com a aparell comunicatiu en zones incomunicades, com a propaganda política i amb censura, com per exemple, el català.

4.2 La ràdio a Catalunya durant i després del franquisme

El franquisme tenia un control totalitari de les emissions.

Van prohibir el català i moltes emissores van ser ocupades per nacionalistes fins al 1952, que les emissores van passar a ser dirigides per Radio Nacional de España, única emissora autoritzada a donar informació.

Al morir Franco, es van anar recuperant les ràdios catalanes i es va recuperar el català a l'hora de fer un programa.

L'any 1976, es va crear una emissora a Radio Nacional de España, anomenada Ràdio 4, on es feia la programació en català.

Franco va morir el 20 de novembre del 1975 i molta gent va patir ja que seguia la seva ideologia i estava a favor de com portava el país.

La constitució, que es va acceptar el 6 de desembre del 1978, va fer que la societat espanyola comencés a fer el que realment volien i seguir els seus propis pensaments, estil, etc, sense patiment a que algú li fes mal. Ja no hi va haver censura, va sorgir el 'boom' musical, cineasta i televisiu i ja no hi havien temes tabú(prohibits).

5. CENSURA MUSICAL I RADIOFÒNICA:

Com tot en la història, la ràdio i la música també han patit la censura.

Abans d'aquesta època franquista, la llibertat d'expressió era el més normal del món. Les ràdios deien com veien la realitat, els artistes s'expressaven com volien, però tot va acabar quan el general Francisco Franco va prendre el poder al 1939.

Durant el franquisme, molts artistes van patir la censura musical. No podien expressar com se sentien en les seves lletres, havien de seguir el cànon del moment i totes tenien un mateix estil, influenciats per la música anglesa.

La ràdio va ser un mitjà de comunicació molt important durant el franquisme, ja que estava a l'abast de tothom.

Però també va patir les seves conseqüències. Estava sota el poder del general, es parlava del que a ell li interessava, sense importar-li el que realment passava al món.

Es va exigir que si utilitzaven aquest mitjà, tothom havia d'escoltar Radio Nacional Madrid, a les hores que el departament de ràdio de la direcció general de propaganda havia imposat.

Després de molts anys de censura, al morir Franco, la censura va finalitzar i de nou, els periodistes radiofònics van informar de la realitat del moment, com eren les coses, a expressar-se com volien. Igual que va passar amb la música.

6. ELS TRES GRUPS DE RÀDIOS MÉS IMPORTANTS DE ESPANYA:

A Espanya la ràdio és un dels mitjans de comunicació més important.

Sempre es diu 'la nostra emissora és la número 1' però gràcies a les estadístiques de PRISA descobrim quina té més repercussió i quina la que menys amb dades 100% reals i amb tota la certesa.

A Espanya hi podem destacar tres grans grups de ràdio, els quals són els més importants del país:

1. **GRUP SER:** en primera posició tenim al grup Ser, que domina amb aproximadament quatre milions d'oients diaris. Va néixer a Barcelona, el 15 d'octubre de 1924, sent la primera ràdio autoritzada a Espanya i fins a dia d'avui segueix liderant al país. Emet en directe a través d'internet i sempre pots accedir a qualsevol programa, ja que queda enregistrat. (Això passa també amb tots el grups de ràdio).

Dins del grup Ser hi ha la cadena Ser, Los40, Cadena Dial, Radiolé, Màxima FM i M80.

2. **GRUP COPE:** en segona posició tenim al grup Cope(Cadena de Ondas Populares Españolas), amb dos milions d'oients diaris. Va néixer a principis dels anys 60 i no va ser fins al final que es van instal·lar a Madrid i van començar a emetre programes en directe i a emetre publicitat.

Dins del grup Cope hi ha Cope, Cadena100, Rock FM i Megastar.

3. **GRUP ONDA CERO:** en tercera posició tenim el grup Onda Cero, amb gairebé dos milions d'oients diaris. Va néixer a finals dels 80 principi dels 90, gràcies a la ONCE, fins que al 1999 va passar a mans de telefònica i acte seguit es va associar a Antena3.

Dins del grup Onda Cero hi ha Europa FM, Onda Cero i Melodia FM.

	GRUP SER	GRUP COPE	GRUP ONDA CERO
OIENTS DIARIS	Quatre milions	Dos milions	Gairebé dos milions

Informació extreta de les dades de PRISA RADIO

Aquí una graella amb els % i oients diaris dels diferents grups de ràdio, la qual he realitzat gràcies a la suma d'oients de cada grup i una regla de tres:

	Abril/maig 2016	Abril/maig 2015
Total oients	24.838	25.184

Informació extreta de les dades de PRISA RADIO

	Diferència 2016	Diferència 2015
Grup Ser	44,85%	48,75%
Grup Cope	24,27%	19,86%
Grup Onda Cero	16,52%	19,06%

Informació extreta de les dades de PRISA RADIO

Amb aquesta graella podem veure una gran diferència de percentatges d'un any respecte l'altre.

Al 2015, el grup Ser tenia el percentatge més alt, seguit per Onda Cero i la Cope.

Un any després, segueix líder el grup Ser amb un 44,85%, aproximadament un 4% menys del que tenia. Es nota molt la diferència entre Ser i Onda Cero i Cope, ja que aquestes dos últimes estan per sota del 25% i la Ser per sobre del 40%.

Podem dir que les emissores de la Ser tenen molta més repercussió, ja sigui en àmbit esportiu, informatiu o musical i això fa que sigui la número 1 en tot.

Aquesta graella ha estat realitzada gràcies a les enquestes de PRISA.

7. GÈNERES RADIOFÒNICS:

No totes les emissores de ràdio ofereixen el mateix tipus de programes ni de la mateixa manera.

Hi ha ràdios especialitzades en tots els gèneres periodístics o només en un sol tema. Els diferents gèneres són: informatius, dramàtics, esportius, musicals, culturals, d'entreteniment, propagandístics, doctrinals, benèfics, infantils, juvenils...

Els gèneres radiofònics més importants són:

- 1- **Informatius:** La finalitat d'aquest tipus de programa és informar sobre l'actualitat, en els quals llegeixen les notícies, fan connexions amb corresponents, fan entrevistes en directe o en diferit..
- 2- **Esportius:** la finalitat d'aquest tipus de programes és informar sobre temes relacionats amb l'esport i certàmens esportius tan sigui regional, nacional o internacional
- 3- **Magazines:** combina la informació i opinió amb entreteniment i espectacle.
- 4- **Culturals:** és la rama de l'ofici periodístic dirigida a tots els àmbits de cultura dia a dia d'una societat(principalment art, teatre, cinema, literatura i música, on ens centrem nosaltres).

Dins del gènere cultural està la música, tot i que sincerament crec que es mereix estar en un sol apartat, ja que és molt important en la societat i s'hauria d'enfocar només en ella.

7.1. ELEMENTS D'UN PROGRAMA DE RÀDIO:

Normalment, cada tipus de programa, té gairebé tots aquests elements:

- **Sintonia:** música que permet saber a l'oient el programa que escolta. Cada programa té la seva pròpia sintonia.
- **Careta:** Inclou el nom del programa, presentador, emissora...
- **Indicatiu:** intervenció que recorda a l'oient el programa o emissora que escolta. També informa de l'hora.
- **Entradeta:** intervenció breu en el que el locutor presenta el programa o en mig del programa fa intervencions.
- **Seccions:** parts en les que es divideix un programa.
- **Sketch o escena:** secció dramatitzada que il·lustra un punt d'interès concret.
- **Falca:** s'utilitza amb fins publicitaris o per fer més àgil un programa.
- **Micro-espai:** espai independent, amb estructura pròpia i continguts que formen part d'un programa.
- **Cortineta:** separació de seccions.
- **Cops d'efecte:** efectes musicals més dramàtics que donen força a un moment, situació, personatge, titular..

8. AVANTATGES I INCONVENIENTS DE FER RÀDIO:

Treballar a la ràdio pot transmetre una sensació molt màgica. Els locutors fan els programes amb molta energia, molta delicadesa, que es transmesa cap a l'oient i aquest queda captivat per la veu, ja que enganxa la manera de parlar, la manera en que la sents.

Per a locutors com Adrià Ortega, la ràdio és un mitjà de salvació, ja que es considera una persona molt tímida i amb certa inseguretat, però quan està davant del micròfon, aquesta vergonya és com si no existís i li dóna una molt bona seguretat i això ha pogut fer que sigui un dels locutors de ràdio més escoltat i estimat de Catalunya.

A dia d'avui, també els hi és més fàcil estar present a les xarxes socials, llavors, quan no és l'hora del seu programa o queda poc per a que comencin, fiquen alguna cosa que estarà dins del programa, ja sigui una entrevista, un nou descobriment, una notícia que ha estat d'actualitat, etc.

La publicitat també és considerable dins la ràdio, ja que té molt de pes i gràcies a que certes marques els patrocinen, es fan promocions i és més fàcil en ràdio perquè dona confiança als oients, ja que és un mitjà de comunicació massiu mundialment.

Sembla molt fàcil portar un programa, però com tot a la vida, la ràdio té els seus avantatges i inconvenients.

Ara deixaré una petita llista de cada cosa:

AVANTATGES:

- La ràdio es mou amb audiència.
- Pot ser escoltada mentre es fan tasques.
- La ràdio té un apartat local d'informació d'interès, per exemple, els 40 Catalunya t'informen dels esdeveniments que hi ha aquí.
- El locutor/a té una veu amistosa, conversacional, una qualitat que fa que sigui fàcil d'escoltar i mostrar interès, això vol dir que hi ha empatia entre emissor i receptor.
- La producció és senzilla. El programa es pot fer sense problemes, tenint un resum de com serà el programa, llistat de cançons i els esdeveniments que hi ha, el programa es pot fer sens problemes.
- No es veu la persona com a la televisió, a la tele veus com fa el programa, com va vestida, si està ben pentinat o no, en canvi a la ràdio, només escoltes la seva veu i és en el que es fixa, no es pot jutjar tant com es fa al mitjà de comunicació televisiu.

INCONVENIENTS:

- La quantitat d'anuncis pautats poden ser bastant grans, llavors l'oient desconnecta, ja que moltes vegades fiquen 5/6 seguits i es fa molt pesat.
- L'oient és inestable, és a dir, pot desconnectar en qualsevol moment.
- No té elements visuals.
- Si estàs en el cotxe i no hi ha molta senyal, les interferències radials poden fer que no la puguis escoltar bé.
- Per a algunes persones no és atractiva, ja que prefereixen veure a la persona.

9. COMPARATIVA RÀDIO LOCAL AMB UNA NACIONAL

Una ràdio local és aquella que té un municipi i només la poden escoltar els residents d'allà i de la comarca. En aquest tipus de ràdio, podem trobar tant la informació rellevant sobre un poble o que està passant al món. Aquí, una mateixa persona ha de fer diferents coses, com per exemple, anar a cobrir un Meeting de l'alcalde, després ho ha d'editar i muntar tot ell sol, amb un suport molt bàsic. També ha d'anar en busca de publicitat per tal de ficar després d'un programa o a estones. Una ràdio nacional, en canvi, està a l'abast d'una mateixa nació, hi ha un equip darrere impressionant i existeix més varietats en els oficis perquè trobem els que editen, els que redacten el programa i després està el periodista(o l'especialitzat en ràdio) que llegeix i fa tot el que han fet anteriorment.

A una ràdio nacional s'ha de tenir més paciència, ja que s'ha de fer el que manen els directors i responsables del programa, encara que als periodistes o locutors no els hi agradi o ho vulguin preparar ells, potser hi ha menys creativitat. A una ràdio local és una sola persona qui ha de realitzar-ho tot, al saber què interessa realment destaca més una cosa que el que fan altres i pot donar més importància en comptes de donar informació molt per sobre.

Potser és més complicat aconseguir audiència a una ràdio local, ja que normalment poques persones hi accedeixen i prefereixen una nacional que pot estar a l'abast de tothom i així poder comentar amb més persones.

A dia d'avui, les ràdios locals tenen molt més suport a través de les xarxes socials, ja que per informar a la gent del poble serveix un 'follow' i així ja poden estar informats sense necessitat de sentir-ne el programa.

Segons Adrià Ortega, en una emissora petita ho fas tot, ja sigui anar a cobrir el que està dient l'alcalde, ho has d'editar, has d'anar en busca de publicitat, etc i aquí a 40 nosaltres només parlem per la ràdio i ja està.

10. GÈNERES MUSICALS:

La ràdio va ser molt important en la difusió de la música popular quan va aparèixer el rock and roll i posteriorment els altres gèneres i subgèneres que comentaré ara:

Als anys 50, va sorgir el rock'n'roll, que pren el nom d'un programa de ràdio del locutor Alan Freed que, l'anomenaven Moondog, va treure en antena el primer programa de Rhythm and Blues.

Un amic seu li va explicar que els joves 'blancs' compraven música de Rhythm and Blues negre fent que les vendes s'incrementessin. Alan va començar a anomenar Rock'n'Roll als discos de Rhythm and Blues negres, i va intentar fer que la música "negra" semblés més "blanca".

Les melodies i ritmes eren complexos, amb una instrumentació fixa (guitarra elèctrica, baix, teclat i bateria) i un ritme ple d'energia gràcies a la potència del baix i bateria.

Als anys 60, va sorgir el folk rock, on hi podem destacar a The Beatles, amb un so més tranquil, adolescent, amorós, també era un rock psicodèlic, és a dir, que parlava de drogues i també destaquem a The Rolling Stones que les seves lletres eren i segueixen sent lletres crues i que tenen a veure amb la temàtica social.

També podem destacar el folk americà, que es basava en la música tradicional que anava d'època en època per via oral, que als Estats Units s'acompanyava d'un banjo, un violí o una harmònica.

Als anys 70, els estils de música eren molt variats:

- El Rock simfònic, que combinava la música clàssica, el hard rock i la psicodèlica, que significa 'manifesta l'ànima'. Dins d'aquest estil podem destacar a Pink Floyd.
- El Hard rock: és un derivat i subgènere del rock, acostumen a ser més pesats i rudes que el tradicional, entre els quals es pot esmentar el heavy metal, el grunge, el punk rock, entre altres. Podem destacar a Guns N' Roses
- El Heavy metal, sorgit al Regne Unit i els Estats Units, prové del blues, el hard rock i el rock psicodèlic. És caracteritzat per les seves guitarres distorsionades i

fortes, el so de la bateria i el baix és més dens i generalment amb veus més agudes. Podem destacar a AC/DC.

- El Punk des dels seus inicis la seva música ha estat simple i crua, un tipus de rock senzill, melodies simples i curtes, el so de les guitarres poc controlades i els compassos i temps ràpids. De l'època podem destacar a The Ramones, d'ara destaquem Green Day i Sum 41.
- El Funky, van fusionar soul, jazz, ritmes llatins i R&B (rhythm & blues), una forma musical rítmica i ballable. Podem destacar a James Brown.
- La música disco és un gènere de música més ballable derivat del R&B i que, a finals dels anys 70, es va popularitzar a les discoteques. Destaquem a ABBA.

Als anys 80:

- El Rap, que sorgeix als barris hispans i 'negres' de Nova York, caracteritzat de lletres radials sobre la violència, la lluita, el sexe, el maxisme o el treball. A dia d'avui podem destacar a Jay Z, Eminem, entre d'altres.
- El techno pop o pop electrònic, està fet amb el sintetitzador, un instrument musical electrònic que rep el so a través d'auriculars. Normalment són executats amb un teclat. Destaquem, dins el mercat musical espanyol, a Alaska.
- El new wave incorpora la música electrònica, disco i pop. S'utilitza la guitarra, el sintetitzador, el teclat, la bateria, el baix i la guitarra elèctrica. Destaquem a U2.

Als anys 90:

- La Música Alternativa és la música no comercial o industrial i tenen les seves pròpies característiques.
- El Grunge forma part de la música alternativa nascuda als Estats Units, amb unes lletres i bateries pesades i guitarres distorsionades. Destaquem a Nirvana.
- En la Música Electrònica, la seva producció i interpretació és genera tot a través de la tecnologia. Podem destacar a David Guetta.

- La música llatina és un gènere picant, ballable, caribeny, amb certa picardia juvenil. Acostumen a ser artistes de l'Amèrica Llatina. Dins d'aquest gènere hi ha la salsa, bachata, entre d'altres. Destaquem a Shakira o Ricky Martin,

Al 2000:

Amb el pas dels anys, la música ha anat variant molt, però agafant influències d'estils anteriors, com el pop i el rock, que tenen molta influència, però també la música llatina i electrònica.

Destacant el “*mainstream*” que és un anglicisme que significa tendència o moda, que s'empra per designar la música, les diferents tendències que compten amb el suport de grans mitjans per a la seva comercialització, aconseguint així arribar a milers de persones i assolint l'èxit internacional. Gènere o subgènere on està el grup entrevistat Amelie.

És cert que moltes cançons de totes les èpoques han passat a la història, però gràcies a la pàgina web de la revista “*Billboard*” que informa sobre la indústria musical gràcies a les seves llistes especialitzades en informació sobre música. sabem que la cançó amb més èxit i amb més números 1 de la història és la cançó ‘*Hey Jude*’ de The Beatles.

11.HISTÒRIA DE LA MÚSICA A ESPANYA I CATALUNYADESPRÉS DEL FRANQUISME:

11.1. ESPANYA:

Després de la mort de Franco, el 20 de novembre del 1975, les coses a Espanya van canviar molt.

Vestien de la manera que volien, no els importaven els cànons de bellesa que hi havia.

I amb la música va passar quelcom similar.

Abans de la mort de Franco, els cantautors eren censurats per les seves lletres, no podien expressar-se de la manera que els hi hagués agradat, havien de fer el que ell acceptava. Tot tipus de cançons, documents, havien de passar abans per les mans del General, estava prohibit parlar de la música estrangera. A finals de l'any 1950 una generació de músics que havien patit la guerra civil es retiraren, però la música anglesa, en especial el rock and roll, començaven a tenir una certa influència al panorama musical espanyol. La música lleugera va triomfar entre els joves amb grups com El Dúo Dinámico, Fórmula V... que van portar els balls. També en els festivals triomfava la música de Julio Iglesias, diferent a la música que feia la guanyadora del festival d'Eurovisión de 1968: Massiel.

Després de la mort del General, tot va canviar, la qual cosa va fer que comencessin a sortir molts artistes i grups expressant-se com volien sense pors.

I va ser aleshores quan va sorgir la “Movida Madrileña” un fenomen cultural, social i lúdic desenvolupat a Madrid entre el 1977 i 1984 que van crear un moviment divertit i frívol, que pretenia deixar enrere l'època de censura, amb estils pop, techno-pop, rock...

Dins d'aquesta moguda hi destaquem grups com Alaska y los Pegamoides, Mecano, Hombres G, entre d'altres.

I va ser a les hores quan va sorgir el boom no només musical sinó també televisiu i cinematogràfic.

11.2. CATALUNYA:

Durant el franquisme, la música que s'escoltava a Catalunya era la mateixa que a tot l'estat espanyol, però destaca la importància que va tenir "La Nova Cançó", un fenomen que va permetre trencar el silenci que van imposar durant l'època franquista a la llengua i a la cultura catalana. Era un gènere nou, que no tenia res a veure amb el cant coral amb la finalitat de reivindicar el català. El grup de Folk, 1967-1968, era una agrupació d'artistes encarregats de difondre la música en català per tot arreu.

La música a Catalunya va fer un gir important després de finalitzar l'època franquista.

Amb l'aparició del rock català cap als anys 80, grups catalans van començar a cantar i fer cançons en català, seguint els estils de música que estaven de moda en anglès.

Dins d'aquest fenomen van aparèixer grups com Sopa de Cabra, Lax'n'Busto, Els Pets, Obrint Pas, Gossos... entre d'altres.

Aquests grups van tenir un suport increïble de la joventut catalana ja que van tenir el català més present amb les seves cançons.

El boom musical català va tornar a aparèixer als anys 90, on se celebraven festivals i concerts arreu de Catalunya per així poder gaudir de música en directe.

Però no tot sempre ha estat tan bonic i fàcil.

Seguidament es criticaven(i es critiquen) als grups o cantants catalans perquè creien que la Generalitat els hi pagava per fer propaganda política.

A dia d'avui, hi ha molts grups de joves, entre 18/20 anys, que han començat a fer música en català, amb el suport de les xarxes socials i grups massius de noies adolescents, que han tingut el seu èxit, però que les discogràfiques catalanes no els hi donen tot el suport que haurien de tenir, les ràdios i televisions catalanes tampoc els promocionen com caldria, llavors aquets grups, que tenien somnis per realitzar, que apostaven per allò, s'acaben separant o marxen a Madrid fent música en anglès o castellà. Això si, segueixen tenint tot el suport dels seus seguidors tot i no seguir actius.

Després estan aquells grups que tenen molta repercussió, que són els que parlen sobre Catalunya, llavors la població catalana els segueix perquè també volen un canvi en la nostra societat.

I finalment, segueixen tenint un èxit majoritari tots aquells grups dels anys 80/90, que segueixen fent gires, tenint els seus fans, que no només s'hi veuen adults, també a gent jove, tot i que sigui minoritària, els seus fans de sempre no els deixen mai de seguir.

11.3. ACTUALITAT:

A dia d'avui la música que acostumem a sentir per la ràdio és més comercial, ja que les discogràfiques volen que certes cançons provoquin un boom, així tothom parlarà d'elles, ja no hi ha tant de suport cap a bandes, però això no vol dir que no existeixin.

Aquí a Espanya es porta molt la música en espanyol, però molts dels artistes a nivell nacional poden estar infravalorats i arriben a ser més coneguts a l'Amèrica Llatina.

També la música en anglès té molt de pes, sobretot en les persones adolescents, ja que a través de les xarxes socials investiguen i escolten artistes internacionals.

Dins de l'Estat Espanyol, pocs grups/solistes fan música en aquest idioma tan internacional, com per exemple el grup Auryn, que va ser una de les boy-band més important del país i la majoria de les seves lletres són en anglès.

El que passa en la nostra societat és que si un artista d'aquí comença a cantar en anglès no se'l té molt en compte ni està valorat socialment, com una banda de cinc nois on toquen cadascun un instrument diferent, les discogràfiques no donen el suport que necessitarien per donar-se un renom, perquè una de les coses que té aquesta societat és que si un artista no té un nom no és ningú, quan probablement tinguin un talent increïble però el suport de les seves fans i les xarxes socials no són suficients per a les discogràfiques.

La música espanyola està infravalorada, la majoria de persones entre 14 i 25 anys prefereixen l'electrònica o la música llatina, llavors fiquen a tots en un mateix sac, quan no ha tothom els hi agrada.

Fins i tot les ràdios i les televisions a l'hora de ficar música se sent la llatina, en anglès o d'artistes espanyols que tenen un nom, com Malú, Pablo Alborán, Alejandro Sanz o Manuel Carrasco, entre d'altres.

12. LES 3 DISCOGRÀFIQUES MÉS IMPORTANTS DE ESPANYA:

A Espanya hi ha moltes discogràfiques independents, on els artistes poden expressar-se lliurement mantenint l'autenticitat de les seves lletres i el seu estil (com la discogràfica Arcadia Music, on està l'artista espanyola Conchita), però tot i així, les grans indústries de la música segueixen dominant el país.

Al 2015, segons les dades publicades per *Logotips de les tres discogràfiques més importants.* Promusicae, el mercat musical espanyol estava dominat per la discogràfica UNIVERSAL amb un 33,68%, seguit de WARNER amb un 26,73% i finalment per SONY amb un 25,23%.

Dins d'aquestes discogràfiques podem trobar els artistes més importants i amb més repercussió del país.

Parlem de les tres discogràfiques:

UNIVERSAL	WARNER	SONY
33,68%	26,73%	25,23%

Dades extretes de PROMUSICAE

1. **UNIVERSAL:** Universal Music Group (UMG) és l'empresa de música més gran del món. De propietat francesa, adquirida per Vivendi Universal Entertainment, amb seu a Amèrica. Les seves oficines es troben a Santa Monica, Califòrnia.

Dins d'Universal hi ha molts artistes espanyols, Antonio José, Alejandro Sanz, David Bisbal, Manuel Carrasco, Merche, Xuso Jones, Zahara, David Bustamante, Barei i Chenoa, entre d'altres.

2. **WARNER:** Warner Music Group (WMG) és una de les tres companyies més importants a nivell mundial, pertany a un dels segells més gran i amb major èxit. És americana i té la seva seu a Nova York.

Warner inclou: Warner Bros Records, Parlophone Records i Atlantic Records i és propietària de Warner/Chappell Music, una de les grans companyies d'editorials musicals.

Warner té més de 3.500 persones treballant i té instal·lacions en més de 50 països, com és el cas del nostre país.

Artistes de Warner: Amelie, Pablo Alborán, Auryn, Eva Ruiz, Fangoria, Sweet California, Melendi, Miss Caffèina, Vanesa Martín i Sergio Dalma.

3. **SONY:** Sony Music Entertainment (o més conegut com a Sony Music) és la segona companyia més gran del món. És nord-americana, però està associada a la japonesa Sony Corporation.

Artistes de Sony: Dani Martín, Estopa, Malú, Manel Navarro, David Otero, Dvicio, Índia Martínez, Maldita Nerea, Andy&Lucas i Amaia Montero.

A nivell nacional, aquestes discogràfiques tot i que tenen artistes diferents, comparteixen un mateix estil: el pop. Els artistes, ja sigui de Sony, Warner o Universal, cerquen a artistes similars amb els que saben que poden tenir certa repercussió i a més que siguin compositors. Per exemple, Universal té a Manuel Carrasco, Warner a Pablo Alborán i Sony a Dani Martín, són tres nois diferents, però tots tres són compositors, tenen un estil força semblant i són artistes amb molta repercussió al nostre país i internacionalment són bastant coneguts.

També es pot destacar que aquí Espanya majoritàriament es centren en artistes que canten en espanyol, però Warner es centra tant en castellà com en anglès, tot i que a l'hora de fer promoció destaquen més als artistes que ja són coneguts portant-los a programes televisius o radiofònics i en canvi amb artistes que estan començant a ser coneguts a nivell nacional no els hi donen el suport que necessitarien i això fa que estiguin més apartats de tots els mitjans de comunicació i tot és més complicat, ja que sense promoció, tenen pocs concerts programats, no els conviden a festivals...

En canvi, a la companyia Sony, fan una gran promoció als seus artistes, fan que siguin coneguts a Espanya i quan ja tenen el seu nom al país se'ls emporten a països com Mèxic i Argentina per donar-se a conèixer i això fa que aquests artistes, tot i tenint un públic minoritari, segueixin triomfant en el món musical.

13. EL MERCAT MUSICAL:

El mercat musical és un dels factors més importants de la música.

Mai se sap si una cançó agradarà, no agradarà, les companyies aposten pel que creuen que és el millor, però sempre amb la incertesa si el públic estarà satisfet. També depèn molt que una cançó es compri per les tendències, és a dir, influenciat per la societat, per les xarxes socials, etc. La gran majoria segueix el seu propi estil, no es deixa influenciar.

El mercat musical és un negoci perillós, però una vegada trobes l'èxit amb un artista/cançó, pot portar molts beneficis, però per no perdre tant diner s'aposta una gran quantitat en publicitat i màrqueting, així creen necessitat de consum.

Quan es treu un disc, els beneficis guanyats es divideixen en varies parts:

- El compositor i editor, que s'encarrega de crear la cançó i explotar la seva potència musical, rep un 9% dels guanys.
- L'artista/grup rep entre un 10 i 15% dels guanys.
- El productor, que s'ocupa de capturar i d'editar el producte per tal de vendre-ho, rep un 2%.
- La discogràfica, que coordinen, financen i s'ocupen de la comercialització del producte, rep un 24%.
- El distribuïdor, que els distribueix físicament els discos, rep entre un 15 i 20%.
- El fabricant, que realitza les còpies, rep un 8%.
- El minorista, que s'encarrega de vendre el disc al consumidor rep un 28%.

Segons la repercussió de l'artista, pot variar o no.

Les companyies discogràfiques són les que han de buscar talents i desenvolupar-los . també han de difondre i promocionar-los, ja sigui a través de la televisió, la ràdio, internet.

L'aparició d'internet ha perjudicat molt la venda de discos, ja que gràcies a plataformes com Youtube o Spotify es pot accedir a totes les cançons sense pagar.

Tot i que la plataforma Spotify, té un servei Premium en el que es pot gaudir sense haver de patir amb els anuncis.

Això també succeeix amb Itunes, on es pot comprar les cançons sense necessitat de fer-ho físicament.

Però no tot són problemes.

En els últims anys el fenomen fan ha fet molt, ja que cada cop que un artista treu disc, acostuma a fer signes de discos i els seguidors fidels compren un o dos, segons el format, llavors es disparen les ventes, tant en físic com en digital.

Promocionen molt poc als artistes que no són coneguts i aquests han de lluitar tot sols per sortir endavant. Les discogràfiques acostumen a pagar una quantitat perquè fiquin les cançons que acaben de sortir dels artistes, tot i que amb els que no tenen suport paguen per un cop, no perquè sonin cada dos per tres.

14. LA RÀDIO VS INTERNET:

Segons les estadístiques de prisa-radio, a dia d'avui, l'audiència de ràdio de dilluns a divendres és de 24.838.000 persones un 1,4% menys que al 2015.

La temàtica de ràdio musical és de més de 14 milions de persones, un 1,5% més que l'anterior.

Hi ha moltes emissores de ràdio que parlen d'actualitat, notícies d'última hora, esportives, magazines, música, etc, però l'accés a internet creix espontàniament i són gairebé més de 31 milions de persones que accedeixen a aquest medi, gairebé un 78% de la població espanyola l'utilitza, ja sigui per estar connectat a les xarxes socials(twitter, facebook), mirar els diaris online i assabentar-se de tot el que passa arreu del món al moment, escoltar música a través de youtube(que accedeixen més de 23 mil persones al dia) i spotify, sense haver de patir els anuncis de les ràdios.

A través d'aquestes estadístiques, es pot observar que les pàgines oficials de les cadenes de televisió són les més visitades igual que youtube o spotify.

Segons Adrià Ortega, internet li fa molt de mal a la ràdio, ja que a internet es poden escoltar les cançons que cadascú vol sense anuncis i està des-potenciant molt aquest mitjà de comunicació.

També a la ràdio s'escolten les novetats del moment, té minuts de molts anuncis seguits i això provoca que el consumidor triï internet perquè permet la lliure elecció del consumidor sense problemes, ja que Internet ha potenciat la llibertat, tant musical, com informativa.

Tot i això, el fenomen ràdio té molt de poder i és una via de promoció molt gran i això fa que sigui un dels mitjans més importants.

15. ELS PROGRAMES MUSICALS: LOS 40

Els 40 (fins al maig de 2016 coneguda com los 40 principales) és una de les emissores de ràdio més important del nostre país, propietat de PRISA RADIO i és la número u en esdeveniments oficials.

Aquesta emissora és la número 1 i la emissora oficial dels artistes nacionals i internacionals que venen a l'estat espanyol i a Catalunya. Té molt present el fenomen fan i per això, gairebé sempre fan concursos per tal d'apropar al fan amb l'artista.

Els 40 principals van néixer durant l'època del franquisme, el 18 de juliol de l'any 1966 a Madrid.

Al principi va començar sent un programa musical de la emissora Radio Madrid, de la cadena Ser, amb una durada de dos hores, seguidament de quatre i posteriorment de vuit. Fins que al 1979, va passar a 24h i es va crear l'emissora.

Al llarg de la seva trajectòria, LOS 40 han rebut uns 10 "Premios Ondas", uns premis que atorga PRISA anualment a través de Ràdio Barcelona de la Cadena Ser, amb la finalitat de premiar la qualitat dels professionals, empreses i treballs nacionals/internacionals més excel·lents de la ràdio, la seva publicitat radiofònica, la televisió i la música. Aquest any, el locutor Tony Aguilar s'ha endut un Ondas.

Com he mencionat al principi, pel motiu del seu 50è aniversari, el 14 de maig del 2016, que es celebrava el Primavera Pop a Madrid, van mostrar el nou disseny del logotip i el nou nom (Los 40 i en el seu eslògan apareix la frase: Music Inspires Life (la música inspira la vida)).

En els diversos programes que fan, tots tenen una funció similar: mostrar a l'oient els nous descobriments musicals, parlar de novetats, fer saber els esdeveniments de 40, fer diferents concursos, ja sigui per conèixer a un artista, assistir a una gala o festival.

Los 40 té una llista setmanal de les 40 cançons més importants del moment i les posicions de les cançons les escull el públic, a través de la pàgina web o a través de trucades.

Gràcies a les estadístiques sabem que aquesta emissora és la líder musical amb gairebé tres milions d'oients diaris.

LOS 40 TV:

Los40 també tenen el seu propi canal de televisió, on a més de poder escoltar les cançons del moment, tant nacional com internacional, on també es poden veure els seus videoclips. A més, fan reportatges, es pot veure els esdeveniments abans, durant i posteriorment.

Nou logo de los 40

Igual com passa amb la ràdio, Los40TV també és propietat de PRISA, que va néixer al 1998.

Actualment, es pot accedir a 40tv amb qualsevol operador de pago (canal +, movistar tv..) excepte amb Vodafone tv.

15.1 LOS 40 MUSIC AWARDS:

Aquests premis van néixer l'any 2006, anomenats "los premios 40" per la celebració dels 40 anys de ràdio, on han passat els millors artistes i fer un homenatge a l'emissora per tots els anys que porta en antena i per ser la número 1.

El passat 1 de desembre es van celebrar la gala dels premis 40, per primera vegada a Barcelona en honor al 50è aniversari de l'emissora i amb el nom "los 40 Music Awards", on van actuar-hi els millors artistes del moment.

Fotografia extreta de los40

La gala, presentada per l'actor Santi Millán, va començar amb l'artista espanyol David Bisbal i el seu nou èxit 'Antes que No', seguit de l'actuació de Juanes i el seu 'Fuego'.

Van fer el repàs de les carreres més importants de diferents artistes i es van donar premis especials, anomenats "Golden Awards" en motiu de l'aniversari. Els van entregar a: Robbie Williams, Fangoria, Maná, Juanes, Shakira, Miguel Bosé, Michael Bublé i a la cançó "la bicicleta" de Carlos Vives i Shakira.

La gala era un esdeveniment solidari i tot els diners de les entrades anaven destinats a la "Fundación de Lucha Contra el Sida".

Aquests són els guanyadors de les diferents categories:

Artista o grup d'impacte a festivals: Love Of Lesbian.

Artista o grup de la crítica: Love Of Lesbian i Michael Kiwanuka.

Gira del any: Bailar El Viento, Manuel Carrasco.

Artista o grup latino: J Balvin.

Videoclip internacional de l'any: up&up, Coldplay.

Cançó internacional de l'any: cheap thrills, Sia feat Sean Paul.

Gravació internacional de l'any: Purpose, Justin Bieber.

Artista revelació internacional de l'any: Kungs.

Artista o grup internacional de l'any: Sia.

Videoclip nacional de l'any: Las Ganas, Dani Martín.

Cançó nacional de l'any: Tu enemiga, Pablo López&Juanes.

Gravació nacional de l'any: Bailar El Viento, Manuel Carrasco.

Artista revelació de l'any: Morat.

Artista o grup de l'any: Leiva.

16. ENTREVISTES:

Durant aquest treball, em vaig proposar conèixer els diferents punts de vista tant d'un locutor, com un grup de música i una discogràfica. Però l'entrevista amb una companyia discogràfica no es va poder dur a terme ja que al principi van dir que sí però a l'hora de la veritat s'hi van negar.

Aquí un petit comentari sobre les entrevistes realitzades

16.1. ADRIÀ ORTEGA:

Al març, vaig tenir l'oportunitat d'entrevistar al meu locutor de ràdio preferit, l'Adrià Ortega.

Adrià Ortega es defineix com una persona molt exigent i molt professional en la feina.

Va néixer el 6 de juny del 1986 a Campdevàrol. De petit li fascinava la ràdio. Amb 16 anys va fer una col·laboració al seu poble i des de llavors va decidir que aquell sí que era el seu camí i va estudiar comunicació audiovisual a la Universitat de Vic. Per a ell la ràdio ho és tot i amb tan sols 30 anys, treballa a una de les emissores de ràdio més importants del país, Los 40, però a Catalunya.

Adrià Ortega, locutor de 40 Catalunya

Quan va començar a fer ràdio en aquesta emissora, fa aproximadament cinc anys, feia el programa de dilluns a divendres de 17h a 20h del 40 al 1 a nivell català i posteriorment, i amb aquest és el tercer any que fa el programa ADN 40 amb diferent franja horària, de 16h a 18h on ha tingut l'oportunitat d'entrevistar als artistes més importants del moment, Jason Derulo, Pablo Alborán, Benjamin Peltonen, Auryn...

En el seu programa, ell 60% d'oients són dones entre 16-35 anys.

En el seu programa podem trobar informació de concerts, fa un repàs de les 3 millors cançons del moment de diferents països, com per exemple els Estats Units, novetats i la gent pot contactar amb ell a trav

És una persona molt humil, que dedica moltes hores a la ràdio, a preparar concursos per a que el fenomen fan pugui complir els seus somnis.

Ha col·laborat en televisió però ell prefereix la ràdio, ja que és una persona tímida i no passa tants nervis i pot anar com vulgui, la ràdio és molt més íntima i per tant, t'apropa més al locutor o a l'oient.

Considera que per ser un bon locutor s'ha de tenir personalitat, ja que si es fa el que fan la resta, seria una còpia i els oients no sabrien distingir. I també s'ha de tenir paciència, ja que s'ha de treballar molt bé la veu, com es fa, com es llegeix, l'entonació i com es parla.

Per veure l'entrevista sencera, cal consultar l'annex.

16.2. AMELIE:

Amelie es defineix com gent compromesa amb ells mateixos i els seus somnis, no els hi agrada posar-se etiquetes.

Amelie és un grup de música català que va néixer el 31 d'agost de l'any 2009 per emprendre un camí fins aconseguir el seu somni. Per ells la música és una manera d'entendre la vida, una via d'expressió d'alliberament.

Amelie amb el nou integrant: Marc Montserrat, Marcel Selva, Edgar Regincós, Àlex Pla i Albert Segú

Consideren que la ràdio és actualment una de les vies de promoció més gran de la indústria musical.

Després de set anys i amb tres cd's a la seva esquena, dos en català 'Somiant Desperta' (2011), 'És el Moment' (2012) i un en anglès 'Take the World' (2015-2016), és una de les bandes de pop/rock amb més repercussió a Catalunya i a Espanya, seguint l'estil pop rock nord americà. Els seus referents són Simple Plan, Green Day, Paramore o All Time Low, entre d'altres. Els representa el mainstream.

Durant aquests set anys que porten com a grup, han viscut moltes coses, tant bones com dolentes, però tot èxit té el seu camí.

Al 2009 van tenir l'oportunitat de ser els teloners del grup americà All Time Low a Barcelona, on van ser molt ben rebuts.

Al 2011 van treure el seu primer àlbum Somiant Desperta de la mà de la discogràfica Musica Global i un públic, sobretot de gent jove, els va donar molt de suport, anant a concerts, signes de discos... Amb uns seguidors tant presents i actius a les xarxes socials, van treure el seu segon disc És el Moment, amb la mateixa energia que en el primer, tot i que amb més maduresa. En aquells moments estaven molt agraïts a les fans i acostumaven a fer moltes coses per tal de que tothom tingués l'oportunitat de conèixer-los, ja que per ells són molt importants i els hi encanta que els hi expliquin coses o que fora d'hores invertides els hi diguin que gràcies a la seva música han ajudat a persones a seguir endavant, fa que tot aquest projecte tingui sentit. I feien que cada concert i cada cançó i havia una connexió especial, màgica, amb el públic quan tots

canten la mateixa cançó o entenen el significat d'una estrofa, es creava una comunicació entre artista-públic memorable.

Al gener del 2014, anunciaven que marxaven a Los Angeles per gravar el seu nou CD i el primer en anglès, aquell mateix estiu signaven un contracte amb una de les discogràfiques més importants del món, Warner Music i al maig del 2015 sortí el Take the World i es van donar a conèixer a tot l'estat espanyol.

Després d'una llarga gira a l'estiu, al novembre anunciaven que en Carles Ribes, veu i guitarra, deixava el grup. Va ser un moment de molta angoixa, tothom es preguntava: què passarà a partir d'ara? Les fans no pensaven que seguirien, tot i que, gràcies al suport rebut en aquells moments, va ser més fàcil continuar. I així va ser com al desembre anunciaven la incorporació d'en Marc Montserrat.

A l'abril treien la reedició del Take the World i així un seguit de dates sota l'esquena, Tot i que no sempre tot és fàcil i és un procés lent, amb paciència i constància, Amelie ha demostrat que si tens un somni, sigui el que sigui, tard o d'hora es farà realitat.

Amelie va anunciar la seva separació el 29 de octubre de 2016.

Els seus integrants són: Àlex Pla(veu), Marc Montserrat(veu i guitarra), Edgar Regincós(baix), Marcel Selva(bateria) i Albert Segú(guitarra). L'ex integrant és Carles Ribes(veu i guitarra).

Per veure l'entrevista realitzada, és necessari mirar l'annex.

17. INFLUÈNCIA DE LA MÚSICA I LA RÀDIO EN LA SOCIETAT:

Aquí una graella amb els % i oients diaris:

	Abril/maig 2016	Abril/maig 2015
Total oients	24.838	25.184
Generalista	11.628	12.042
Temàtica	15.552	15.389
Temàtica musical	14.554	14.381

Dades extretes de PRISA RADIO

Podem observar que en un any les coses han variat molt.

El total d'oients ha baixat una mica, però les audiències han augmentat. El grup de temàtica, en la qual es pot incloure tot tipus de programes, esportius, musicals, magazines... han augmentat gairebé 200 oients. En canvi, a la temàtica musical podem veure que el percentatge ha variat molt d'un any a un altre, amb un increment de 0,5%.

Per tant, es pot observar que la música és un àmbit molt important a la ràdio.

La música és necessària per la vida diària, la majoria de la població cada dia n'escolta, al gimnàs, a casa, al carrer, a l'institut, al tren... moltes persones troben en la música i en els artistes un refugi, una salvació i sense ells no serien qui són.

18. QUÈ CAL ESTUDIAR PER DEDICAR-SE AL MÓN DE LA RÀDIO?

Hi ha diferents estudis a Catalunya per dedicar-se a la ràdio:

- **Periodisme:** és l'activitat de recopilar i publicar informació relativa a l'actualitat. Per fer periodisme a Catalunya, es pot accedir al grau de periodisme de la Universitat Autònoma de Barcelona després dels estudis de batxillerat amb una nota mínima de 8'788, a la Universitat Pompeu Fabra amb una nota mínima d'11'678, a la Universitat Rovira i Virgili amb una nota mínima de 8'892, a la Universitat de Lleida el grau de periodisme i comunicació audiovisual amb una nota mínima de 7'232. A les universitats privades com la de Vic o la Ramon Llull es necessita només un 5.
 - **Comunicació audiovisual:** carrera de creativitat que consisteix en treballar tots els camps que han de veure amb la comunicació, la imatge i el so. Per fer comunicació audiovisual aquí Catalunya, es pot accedir al grau de comunicació audiovisual de la Universitat Autònoma de Barcelona després dels estudis de batxillerat amb una nota mínima de 10'041, a la Universitat Pompeu Fabra amb un 11'026, a la Universitat de Barcelona amb un 9'820 i a la Universitat Rovira i Virgili amb un 8'664. A la universitat privada de Vic es necessita només un 5.
 - **So:** consisteix en definir, planificar i supervisar la instal·lació, captació, enregistrament, control, emissió, postproducció i reproducció del so en audiovisuals, ràdio, indústria discogràfica, etc, assegurant la qualitat tècnica i formal. Aquest grau es pot realitzar a l'escola de mitjans audiovisuals a Barcelona.
 - **Producció:** consisteix en planificar, organitzar, supervisar i gestionar els recursos econòmics, materials i tècnics per a la producció d'audiovisuals, espectacles i esdeveniments, assegurant el compliment dels plans i objectius de la producció.
- Des de fa més de 20 anys, a Barcelona es va fundar **AULARADIO**, un centre d'estudis radiofònic on ensenyen tot el que cal saber per fer ràdio. Comptant amb els millors professionals d'aquest mitjà com a professors. Pots escollir a quina branca vols pertànyer, ja sigui informativa, esportiva o musical.

Totes les classes són pràctiques, per això Aula Ràdio disposa de 4 estudis i locutoris completament equipats, sala gran, emissora pròpia i un programa de pràctiques voluntàries en les principals emissores amb seu a Barcelona. Llavors mentre tu estàs estudiant, pots fer practiques a una emissora de ràdio amb molta repercussió.

-També hi ha **TALLERS RADIOFÒNICS**, que, igual que AULARADIO, es basen en activitats pràctiques, directes i amb un tracte de proximitat. I també es pot decidir en quin gènere radiofònic es vol estar.

19. CONCLUSIONS:

Durant el treball he pogut resoldre totes les qüestions i tots els dubtes que m'han anat sorgint i he descobert coses que mai m'hauria imaginat que funcionessin així.

El món de la música i de la ràdio són molt complexos i es complementen entre ells de tal manera que es crea un vincle de perfecció i sense aquest no funcionarien igual.

Coneixent la història de la música i de la ràdio es poden entendre moltes coses, com la censura, que tot i que ara hi hagi llibertat d'expressió, segueix havent-hi temes que no interessin i que intenten no donar-li la importància necessària.

És internet un problema per a la ràdio? No, no ho és. És cert que internet té molt de pes, però amb les entrevistes realitzades podem arribar a la conclusió que la ràdio té molta repercussió i que a dia d'avui és un dels mitjans de comunicació més important i que és necessari tenir-ho, ja que, és actualment una de les vies de promoció més bèsties de la indústria musical. També internet l'ajuda molt, ja sigui per promocionar els programes o per apropar més al locutor-oient, a través de xarxes socials es poden posar en contacte i demanar cançons o informar dels concursos que realitzen.

Ha caigut l'audiència de la ràdio? És cert que l'audiència, en general, ha baixat, però són gairebé 25 mil oients que escolten la ràdio cada dia i això fa que sigui un dels mitjans més utilitzats del país. Hi ha programes, sobretot musicals, que són els que més repercussió tenen, ja que hi ha locutors que tenen molta influència perquè, a més a més, fan un apropament artista-fan que al públic, sobretot jove, li interessa. Destaquem locutors com Adrià Ortega a nivell català i Xavi Martínez o Tony Aguilar a la resta de l'estat espanyol i això fa que els seus programes tinguin tanta audiència i siguin líders en la seva franja horària. Tots tres formen part de Los40. Gràcies als esdeveniments que fan, es promocionen i porten a artistes que estan començant o que ja tenen un cert èxit, això també provoca que les audiències dels seus programes pugin.

Considero que la ràdio si es podria mantenir com a mitjà de comunicació, perquè té molt de poder en el panorama musical i molta influència, sobretot en gent jove, per tant, puc dir que la ràdio, en un àmbit sobretot musical, ha influït molt en la societat, ja que provoca que coneguin a artistes, descobreixin nova música i que els hi agradi una cançó d'un estil que mai s'haurien imaginat que l'acabarien escoltant i acceptant.

La ràdio provoca que es creïn tendències musicals, ja que repetidament fiquen les cançons que més repercussió tenen i això fa que tota una població canti les mateixes lletres.

Ha ajudat la ràdio a la música? Sí, la ràdio ha beneficiat molt a la música i a l'artista, tot i que també considero que haurien de recolzar a grups i artistes que tenen molt de talent, però al no tenir tot el suport que necessiten, les circumstàncies fan que es separin. Poso d'exemple el grup entrevistat, Amelie, es pot observar com una banda amb molt de talent i d'èxit al panorama musical català, al donar el salt en anglès i a nivell nacional, confiant en una discogràfica amb molt de pes, no han aconseguit el suport que necessitaven d'emissores de ràdio ni de programes televisius, tampoc tenien tant de suport de la discogràfica, ja que no els hi interessava invertir tant en una banda de cinc nois que tocaven instruments.

Per això, considero que molts artistes estan infravalorats i si tinguessin el mínim suport, sobretot de la discogràfica en la qual hi estan, a dia d'avui tindrien molta més repercussió, perquè les emissores fiquen cançons que ja saben que a la població els hi agradarà i que a les discogràfiques els hi interessa, ja sigui per l'artista o pel missatge que es vol transmetre, sense donar-li suport a artistes/grups que realment ho necessiten.

Considero que realitzar aquest treball m'ha ajudat molt a entendre per què certes coses relacionades amb la música i la ràdio són com són. La població veu la part senzilla d'un treball ben fet, però darrere de tot això hi ha hores de dedicació, ja sigui al preparar un programa radiofònic o realitzar una cançó i quan es fa amb cura i delicadesa, les coses surten bé i provoca l'èxit i també m'ha ajudat a entendre que les coses no sempre són fàcils i que la paciència és necessària, ja que com diu l'Adrià Ortega: "s'ha de tenir molta paciència perquè hi ha molta gent que comença i de seguida vol posar-se davant d'un micròfon. S'ha de treballar molt bé la veu, com ho fas, com llegeixes, com entones, com parles..." i és un procés lent, però amb el temps, l'espera ha valgut la pena.

Aquest treball no l'hauria pogut realitzar de la mateixa manera sense les entrevistes de l'Adrià Ortega i l'Albert Segú (guitarrista d'Amelie), ja que la seva informació m'ha servit molt i ha fet que el meu treball s'encaminés i sense la seva ajuda les coses no haurien sortit així. Per això és important destacar el seu paper, ja que en cap moment es van negar a l'hora d'entrevistar-los. També vull donar-li les gràcies a la meva tutora del

treball de recerca, la Pilar García, que m'ha brindat la seva ajuda durant les reunions establertes i els seus consells m'han guiat a l'hora d'empastar el treball.

I, finalment, donar-li les gràcies a la meua família, que m'han donat el suport necessari i han estat recolzant-me durant tota l'etapa del treball.

FONTS D'INFORMACIÓ:

Informació respecte la ràdio:

<http://www.prisabs.com/pbs/egm/completo.pdf>

<http://www.aimc.es/-La-Radio-Tradicional-vs-Online,196-.html>

<https://ca.wikipedia.org/wiki/Periodisme>

<http://www.gencat.cat/culturcat/portal/site/culturacatalana/menuitem.be2bc4cc4c5aec88f94a9710b0c0e1a0/index8ac5.html?vgnextoid=ba1db080776d6210VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=ba1db080776d6210VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=detall2&contentid=f73ec38352378210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD>

http://www.edu365.cat/eso/muds/catala/mcomunicacio/la_radio.htm

http://www.lahaine.org/mm_ss_est_esp.php/historia-de-la-radio-a-catalunya-abans-i

<http://www.edu365.cat/eso/muds/catala/mcomunicacio/continguts1.htm>

<http://www.elorigenradio.com.ar/>

<http://www.premiosondas.com/>

[https://es.wikipedia.org/wiki/Los_40_\(Espa%C3%B1a\)](https://es.wikipedia.org/wiki/Los_40_(Espa%C3%B1a))

<http://los40.com/>

<http://www.grec.cat/cgibin/escolx.pgm>

<http://www.diccionari.cat/lexicx.jsp?GECART=0092515>

http://cadenaser.com/ser/2016/04/14/sociedad/1460611805_432474.html

https://es.wikipedia.org/wiki/Cadena_SER

<http://www.planeta.es/es/onda-cero>

<http://www.cope.es/detalle/El-Grupo-COPE-segundo-grupo-de-radio.html>

<https://es.wikipedia.org/wiki/COPE#Historia>

estudis per treballar a la ràdio

<http://www.uic.es/ca/ciencies-de-la-comunicacio/facultat/installacions/estudi-de-radio>

<http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/professionals/fp/titolslogse/comimatso/produccio/>

<http://www.emav.com/oferta-educativa/cicles-formatius-de-grau-superior/produccio/>

<http://aularadio.com/>

<http://tallersradiofonics.cat/>

http://universitatsirecerca.gencat.cat/web/ca/03_ambits_dactuacio/acces_i_admissio_a_la_universitat/content/acces_i_admissio_a_la_universitat/preinscripcio_per_a_les_universitats_publices_i_universitat_de_vic/l listes_de_notes_de_tall_i_de_places_universitaries/documents/Notes-tall-1a-assignacio-12-07-16-JUNY-2016.pdf

Informació sobre la música

<http://www.nodo50.org/arevolucionaria/masarticulos/abril2003/alanfreed.htm>

<https://www.significados.com/mainstream/>

<http://www.sonymusic.es/artist/m/>

http://www.universalmusic.es/es_ES/destacados

<http://warnermusic.es/todos-los-artistas/page/8/>

<https://irlanes.wordpress.com/la-musica-durante-el-franquismo/>

https://ca.wikipedia.org/wiki/Franquisme_a_Catalunya

ANNEX

Índex:

1. Entrevista Adrià Ortega	III
2. Entrevista Amelie	VII
3. Dades PRISA	XI
4. Fonts d'informació	XII

ENTREVISTA ADRIÀ ORTEGA:

1. Com et defineixes?

Em defineixo una persona molt exigent i intento ser sempre el més professional possible en la feina, ja sigui amb la puntualitat, qualitat o el tracte amb la gent.

2. Què és per a tu la ràdio?

Ho és tot. Em va donar molt quan vaig intentar dedicar-me al que m'agrada i em va obrir les portes fins ara que porto gairebé 12 anys treballant d'això.

3. Quan eres petit l'escoltaves? Que solies escoltar?

Si, escoltava molt la ràdio, precisament 40 principals i al final he acabat aquí.

4. Com vas decidir dedicar-te a aquest món?

Vaig entrar a una ràdio municipal del meu poble, Campdevàrol i vaig entrar fent una col·laboració, vaig anar evolucionant i finalment m van donar més oportunitats i fins la data d'avui.

5. Quins estudis vas realitzar per arribar on et trobes a dia d'avui?

Referents a la ràdio, vaig estudiar comunicació audiovisual a llicenciatura a la universitat de Vic i paral·lelament he fet altres coses, curs de doblatge, d'edició de vídeo i so, però bàsicament comunicació audiovisual.

6. En que consistien aquests estudis?

Les matèries eren molt teòriques, però m'hagués agradat que fos més pràctic. Consistia en fer ràdio i televisió. I al ser pocs alumnes tenia més confiança amb el professor.

7. Amb quina edat et vas posar per primer vegada davant d'un micròfon?

Amb 16 anys, més puntual i amb 17 em vaig posar més seriosament.

8. Estaves nerviós?

Molt nerviós. De fet vaig acabar plorant.

9. Tens algun locutor que sigui el teu referent? Per què?

Sí. Un locutor que feia presentacions en anglès que es deia Fernandisco, que va començar als 40 principals. I actualment el meu Company Tony Aguilar.

10. Tu vas començar en la ràdio del teu poble. Com va ser el canvi de treballar en una emissora petita a una emissora amb més importància?

Va ser un canvi brutal, ja que en una emissora petita ho fas tot, ja sigui anar a cobrir el que està dient l'alcalde, ho has d'editar, has d'anar en busca de publicitat, etc i aquí a 40 nosaltres només parlem per la ràdio i ja està.

11. T'agradaria ser un presentador televisiu en comptes de radiofònic?

Faig alguna col·laboració en la televisió, molt puntual, però per a mi és molt millor la ràdio, ja que sóc molt tímid i a la televisió si et veuen. Pots venir un dia a la ràdio sense pentinar, maquillar i no et veuen, a la tele tot ha de ser perfecte.

12. Quines qualitats creus que hauria de tenir un locutor de ràdio?

Personalitat. Has de ser diferent a la resta, perquè si fas el que fan els altres seràs una còpia, la gent no sabrà qui ets. Hem de ser diferent d'alguna manera. Per marcar algunes pautes.

13. Va ser difícil accedir a un cadena tan important com és 40 Principals?

Va ser complicada, ja que venir d'una emissora petita a una tan gran és impactant, sobretot el fenomen fan em va fer canviar d'opinió, perquè jo pensava que els fans eren d'una manera i ara he canviat molt el meu pensament.

14. En que creus que els 40 principals es diferencia d'altres emissores?

Es diferencia en tres o quatre coses. La primera és que segons les estadístiques és la número 1 en audiència, sempre ha estat la primera en tot, fa que les coses siguin diferents, posen música en castellà, té molta presència el fenomen fan, cosa que altres emissores no fan tant i una altra cosa és que intentem ser emissores oficials dels artistes que venen a Catalunya.

15. Com et vas sentir el primer cop que vas fer un programa als 40 principals? A dia d'avui, t'agradaria tenir un programa on tot l'estat espanyol et pugui escoltar?

Estava molt nerviós, ja que per mi és la número 1, era complir un somni i encara el compleixo, semblava un flam. Si m'agradaria fer un programa a tot l'estat espanyol, el meu somni és fer del 40 al 1, però això no ho puc decidir jo.

16. Als 40 principals, tens un programa de dilluns a divendres de 16:00 a 18:00hores.

Què hi podem trobar?

Hi podem trobar moltes coses: el repàs de les llistes mundials, que a Catalunya cap ràdio o fa, destaco molt els concerts que es fan a Catalunya, que hi trobaran al concert, explico l'abans, el durant i el dia després del concert. Trobaran també novetats, bon rotllo i que la gent pugui contactar amb mi a través de les xarxes socials, que per a mi això és essencial.

17. l'ADN, el teu programa, persones de quina edat són les que més predominen?

El 60% són dones, noies, entre 16-35 anys i el 40% homes.

18. Ens pots explicar alguna anècdota que t'hagi passat treballant com a locutor?

Em passen moltes coses, però sempre explico la mateixa perquè em fa molta gràcia. Estava un dia fent el programa al carrer, era estiu i passaven unes noies nòrdiques, molt blanquetes de pell i es van treure les samarretes i no portaven res sota, just estava en directe, estava parlant i em vaig quedar en shock.

19. Hi ha algun cantant o grup de música que hagi descobert que t'hagi sorprès molt?

Quin i per què et va sorprendre?

Sí, molts. Sorprès potser no però sí que al principi pensava que quan escoltava la seva música deia 'bueno' però quan els coneixes i veus la passió que li posen encara t'agraden més. Internacional em va agradar molt l'artista Jason Derulo, perquè és molt proper i molt humil. Nacional Pablo Alborán, és un artista tant a l'escenari com en persona, és molt intel·ligent i molt bo.

20. Al llarg dels anys has realitzat moltes entrevistes. Quina recordes amb més estima?

La de Jason Derulo i sobretot Edurne. Estem acostumats a veure-la a la televisió i pensava que era molt freda, distant, però és una noia molt simpàtica, propera i humil.

21. Una de les qualitats que tens és que t'agrada fer feliç als fans alhora de conèixer als seus ídols i t'impliques moltíssim a través de meet&greet's. Com et sents quan li dones a una persona i fa un somni realitat gràcies a tu?

El meet&greet és una de les coses que més m'agrada, ho visc moltíssim. És una satisfacció molt gran, ja que veus la felicitat d'una persona, complint un somni i és gràcies a tu, t'omple tant que sempre vols fer més. És molt profund.

22. Com escull qui es mereix guanyar?

És una màquina, que depenent si és una plataforma o una altra escollim el programa. Si és correu electrònic hi ha una màquina que escull 2/3, sobretot a Facebook i twitter, si és original escollim nosaltres mateixos i amb els nostres

23. Quins són els objectius dels esdeveniments dels 40 principals?

Promocionar-nos. per poder tenir contactes amb la gent i en segon lloc sortir al carrer per a que la gent ens vegi. També ajudem als artistes que estan començant, com es fa al primavera pop o al 40 hot-mix.

24. Com creus que ha influït la ràdio en la música? Creus que li deu molt a la ràdio?

Ha influït molt, el problema és que ara amb internet, li està fent mal a la ràdio. A internet pots escoltar les cançons que tu vulguis quan tu vulguis sense anuncis, en canvi a la ràdio posen les cançons del moment i té anuncis. El que ha fet fins ara la ràdio és potenciar i ara ens estem des-potenciant ja que internet ha arribat molt fort.

25. Quin moment musical destacaries per tu? Per què?

Sobre l'any 98- 2000, és la millor etapa per a mi, ja que jo he crescut escoltant Britney Spears, Back Street Boys, Spice Girls, Sum 41, Simple Plan... Grups que m'han marcat molt.

26. Creus que en alguna etapa de l'evolució de la ràdio hi hagut algun tipus de censura?

Si. Jo crec que hi hagut molta censura en moltes coses, ja sigui amb cançons, artistes, notícies, el que interessa i el que no... Fins aquí puc dir.

27. Quin consell li donaries a una persona que comença com a locutor?

Paciència, perquè hi ha molta gent que comença i de seguida vol posar-se davant d'un micròfon. S'ha de treballar molt bé la veu, com ho fas, com llegeixes, com entones, com parles, necessites molta paciència.

ENTREVISTA A AMELIE:

1.Com us definiu?

Albert Segú: Gent compromesa amb nosaltres mateixos i amb els nostres somnis. Hem treballat molt dur i amb molta il·lusió al llarg de quasi 7 anys i mica en mica es van recollint els fruits. A nivell musical, no ens agrada posar etiquetes. Preferim que si ha de ser algú que ens la posa, siguin els nostres fans.

2.Què és per vosaltres la música?

A.S: És una manera d'entendre la vida. Per nosaltres és una via d'expressió d'alliberament. Expressem de la millor manera que sabem les nostres inquietuds i les mirem de posar en comú en directe davant de tothom.

3.Com vau decidir dedicar-vos a la música?

A.S: No ha sigut mai una decisió buscada, ha sigut més com una necessitat. Les persones a mesura que avancen van trobant el seu camí i el nostre ha sigut aquest. Esperem que Amelie sigui un projecte molt durador, però particularment el fet d'estar ficat 6 anys en el món de la música ha fet que encara vegi més clar que el meu futur està en aquest entorn.

4.Quins grups musicals són els vostres referents?

A.S: Sempre diem que la moguda que s'ha originat a Estats Units d'Amèrica representa el nostre estil, o si més no, el gust cap a aquest estil, però la gràcia de la música és que agafes influències de tot, ja sigui Michael Jackson, Muse o Katy Perry. Si t'agrada la música has d'estar disposat a aprendre'n de tothom i tots els estils.

5.Què és el que diferencia Amelie d'altres artistes?(tant a concerts, com a personalitat, etc).

A.S: No crec que en qüestió ens diferenciïn moltes coses de la majoria d'artistes; tots intentem fer el millor i donar el millor de nosaltres a cada concert i a cada cançó, considerem que l'àuria i la sinergia que es genera amb el públic és màgica quan tots cantem la mateixa cançó o tots entenem el significat d'una estrofa, això és el més important per a nosaltres i en el que basem els nostres concerts, en crear una comunitat artista/públic que sigui memorable.

6.Com us vaau sentir la primera vegada que vaau escoltar una cançó vostra a la ràdio aquí Catalunya? I a nivell nacional?

A.S: Va ser un esclat d'alegria i de sensacions. És un dels somnis que tens des que t'imagines tocant en un grup i sentir-te en una de les emissores més importants del país és una sensació inexplicable. A nivell nacional va ser diferent ja que ens ho esperàvem i va ser la culminació de molt treball i sobretot ben fet. A no ser que s'alineïn els astres en contra teva, quan treballes dur obtens resultats.

7.Actualment, toqueu música a nivell nacional, com va ser el canvi de passar de tocar només en Catalunya a poder tocar per exemple a Madrid, la capital? Us va costar molt adaptar-vos a la nova etapa?

A.S: Realment ens va costar bastant fer-nos a la idea que a part de viure fora de casa a 600km dels teus, has de veure cares noves, cultures noves i reaccions noves. És tornar a fer una feina de començament i la vam fer amb molta il·lusion, però ha sigut intens.

8.Us ha beneficiat la ràdio, tant amb esdeveniments com posant les vostres cançons, a l'hora de donar-vos a conèixer?

A.S: Per suposat, és actualment una de les vies de promoció més bèsties de la indústria musical i poder utilitzar-la quan milers d'artistes no poden ens fa sentir privilegiats.

9.A l'hora de fer promoció, que us ajuda més la ràdio, la televisió o Internet? Per què?

A.S: És una suma de tot, no creiem en la segmentació de la promoció, sinó que s'ha de treballar tot poc a poc. No serveix de res no estar actius a les xarxes socials i després estar cada dia a la tele; quelcom falla. A més avui en dia que la competència és brutal s'ha de saber gestionar tot d'una manera positiva.

10. Què va representar per vosaltres anar a una discogràfica tan gran i important com és Warner?

A.S: Va ser un salt qualitatiu i professional. Passes de treballar amb una companyia familiar amb uns recursos familiars, a una companyia on el nivell de capital és d'una multinacional i amb un rostre d'artistes que qualsevol voldria. Ens vam sentir molt afortunats i com sempre recollint els fruits de tot l'esforç i il·lusion depositada en el projecte.

11. Com us vaau sentir quan estàveu nominats a artista revelació als 40 principals?

A.S: Ens vam sentir immensos, allò sí que va ser una experiència inoblidable tot i no guanyar el premi. Per nosaltres estar allà, a la Gala, amb els artistassos que hi havien ens feia sentir com estrelles del pop.

12. En la vostra vida diària escolteu la ràdio? Si és així que escolteu?

A.S: Sí, per suposat. Sobretot emissores de música mainstream que és la que més ens representa. Tot i així plataformes com iTunes o Spotify que et permet crear les teves pròpies playlists pot generar que aquestes emissores no s'escoltin tant però tot i així crec que és un mitjà necessari.

13. Com us sentiu cada cop que una fan us explica tot el que sent amb la vostra música i que, gràcies a ella, l'han ajudat tant?

A.S: Ens sentim realitzats, fora del fenomen fan, fora de les hores invertides, quan un fan et diu que gràcies a les cançons ha superat problemes o s'ha sentit amb forces per tirar endavant ens fa sentir que això serveix per alguna cosa i ens agrada, ens agrada molt.

14. Creieu que la música deu més a internet que a la ràdio? Per què?

A.S: Deu molt a internet, bàsicament per la lliure elecció del consumidor i la fàcil distribució d'aquesta, però la ràdio és necessària. No ens oblidem que artistes, discogràfiques, compositors i músics es poden guanyar la vida gràcies a les remuneracions que dona la ràdio ja que són més generoses que les d'internet.

15. Com creieu que ha influït la ràdio en la música? Creieu que una gran part de la importància de la música se l'ha donat la ràdio?

A.S: Com he dit abans des del fenomen Elvis Presley o Beatles la ràdio ha tingut un paper importantíssim sobretot en aquella època on l'única manera d'estar actualitzat era la ràdio o la televisió. Actualment no és tan imprescindible però el pes que encara té és molt i s'ha de conservar un mitjà així.

16. Creieu que antigament hi havia censura musical? I actualment? Per què?

A.S: No ho crec. Crec que sempre hi ha hagut interessos econòmics per part de les discogràfiques i això ha marcat des de tendències fins a moviments culturals. Actualment sí que hi ha més llibertat gràcies a internet, però les discogràfiques segueixen sent les ames del corrent artístic musical.

17. Penseu que els artistes alguna vegada han estat infravalorats?

A.S: Per suposat. Vivim en una societat on tothom jutja a tothom pel que fa i pel que no fa. La gent no sol valorar el teu esforç fins que arribes a tenir cert renom. Llavors tot és més fàcil i la gent es puja al "carro" per boca-orella. Però les inicis són molt complicats per la crítica.

18. Ens podríeu explicar alguna anècdota que us ha passat durant tot aquest temps que porteu com a banda?

A.S: Anècdotes mil, és difícil triar-ne una, però em quedaria amb les hores de viatge en grup, les cares noves i sobretot la il·lusió dels fans en veure't per primer o desè cop. És una sensació increïble.

19. L'any 2014, va anar a Los Angeles a gravar el vostre tercer disc "Take the World", el qual ja ha sortit la reedició. Per vosaltres això era un somni i ho va complir. Encara teniu algun somni pel qual lluitar?

A.S: Anar a Califòrnia ha estat el punt més àlgid en la nostra carrera musical. Allò va ser un esforç molt gran econòmic que vam fer tots i cadascun de nosaltres. Per nosaltres si volíem fer un disc en anglès no podia ser que no es fes en el país on es fa la millor música en aquest idioma. El nostre somni és poder omplir estadis, com tot artista, i poder seguir dedicant-nos al que més ens agrada que és actuar

20. Quin consell li donaríeu a tots aquells adolescents que volen dedicar-se a la música?

A.S: Que siguin creatius, que innovin, que no tinguin por i sobretot que siguin valents i sense complexos. La gent estarà disposada a criticar i a donar l'esquena, però si un creu en si mateix les coses només poden anar cap a bé. El temps posa tot en el seu lloc i l'esforç i la constància ho faciliten.

Dades PRISA:

□ Internet

El acceso a Internet en el último año sigue subiendo, pasando de los 30 millones de personas (30.899.000), lo que supone casi un 78% de penetración en la población española y un 1,5% más respecto a la ola pasada. Si lo comparamos con el mismo dato del año anterior se produce un crecimiento del 3,7%.

TOTAL POR CADENAS Laborables. Datos en Miles

	Ult. Dato		Oct/Nov 3ª/15	Abr/May 2ª/15	DIF (%) 2ª16/1ª16	DIF (%) 2ª16/2ª15
	Abr/May 2ª/16	Feb/Mar 1ª/16				
TOTAL OYENTES	24.838	25.208	25.004	25.184	(1,5)	(1,4)
GENERALISTA	11.628	12.294	11.911	12.042	(5,4)	(3,4)
TEMÁTICA	15.552	15.341	15.339	15.389	1,4	1,1
TEMÁTICA MUSICAL	14.554	14.307	14.362	14.381	1,7	1,2
GRUPO SER						
SER	4.353	4.808	4.512	4.766	(9,5)	(8,7)
C40	2.975	2.900	3.079	3.178	2,6	(6,4)
DIAL	2.211	2.305	2.421	2.346	(4,1)	(5,8)
RADIOLÉ	583	545	560	605	7,0	(3,6)
MÁXIMA FM	571	539	623	615	5,9	(7,2)
M80	448	505	515	595	(11,3)	(24,7)
GRUPO COPE						
COPE	2.666	2.835	2.671	1.854	(6,0)	43,8
CADENA 100	1.830	1.818	1.787	1.789	0,7	2,3
ROCK FM	1.115	1.030	980	965	8,3	15,5
MEGASTAR	416	346	359	325	20,2	28,0
GRUPO ONDA CERO						
EUROPA FM	1.966	1.947	1.943	1.995	1,0	(1,5)
ONDA CERO	1.849	1.899	1.946	2.548	(2,6)	(27,4)
MELODIA FM	289	301	231	190	(4,0)	52,1

FONTS D'INFORMACIÓ:

Informació respecte la ràdio:

<http://www.prisabs.com/pbs/egm/completo.pdf>

<http://www.aimc.es/-La-Radio-Tradicional-vs-Online,196-.html>

<https://ca.wikipedia.org/wiki/Periodisme>

<http://www.gencat.cat/culturcat/portal/site/culturacatalana/menuitem.be2bc4cc4c5aec88f94a9710b0c0e1a0/index8ac5.html?vgnextoid=ba1db080776d6210VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnextchannel=ba1db080776d6210VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnextfmt=detall2&contentid=f73ec38352378210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD>

http://www.edu365.cat/eso/muds/catala/mcomunicacio/la_radio.htm

http://www.lahaine.org/mm_ss_est_esp.php/historia-de-la-radio-a-catalunya-abans-i

<http://www.edu365.cat/eso/muds/catala/mcomunicacio/continguts1.htm>

<http://www.elorigenradio.com.ar/>

<http://www.premiosondas.com/>

[https://es.wikipedia.org/wiki/Los_40_\(Espa%C3%B1a\)](https://es.wikipedia.org/wiki/Los_40_(Espa%C3%B1a))

<http://los40.com/>

<http://www.grec.cat/cgibin/escolx.pgm>

<http://www.diccionari.cat/lexicx.jsp?GECART=0092515>

http://cadenaser.com/ser/2016/04/14/sociedad/1460611805_432474.html

https://es.wikipedia.org/wiki/Cadena_SER

<http://www.planeta.es/es/onda-cero>

<http://www.cope.es/detalle/El-Grupo-COPE-segundo-grupo-de-radio.html>

<https://es.wikipedia.org/wiki/COPE#Historia>

estudis per treballar a la ràdio

<http://www.uic.es/ca/ciencies-de-la-comunicacio/facultat/installacions/estudi-de-radio>

<http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/professionals/fp/titolslogse/comimatso/produccio/>

<http://www.emav.com/oferta-educativa/cicles-formatius-de-grau-superior/produccio/>

<http://aularadio.com/>

<http://tallersradiofonics.cat/>

http://universitatsirecerca.gencat.cat/web/ca/03_ambits_dactuacio/acces_i_admissio_a_la_universitat/.content/acces_i_admissio_a_la_universitat/preinscripcio_per_a_les_universitats_publicues_i_universitat_de_vic/l·listes_de_notes_de_tall_i_de_places_universitaries/documents/Notes-tall-1a-assignacio-12-07-16-JUNY-2016.pdf

<http://www.emav.com/oferta-educativa/cicles-formatius-de-grau-superior/>

informació sobre la música

<http://www.sonymusic.es/artist/m/>

http://www.universalmusic.es/es_ES/destacados

<http://warnermusic.es/todos-los-artistas/page/8/>

<https://www.significados.com/mainstream/>

<https://irlanes.wordpress.com/la-musica-durante-el-franquismo/>

https://ca.wikipedia.org/wiki/Franquisme_a_Catalunya

<http://www.nodo50.org/arevolucionaria/masarticulos/abril2003/alanfreed.htm>